
"DE MARKT: MAKKELIJKER OM JOYEUS TE ZIJN!"

Interview

Laatst bijgewerkt: 31 juli 2020

Een greep uit de aangepaste dienstverlening in coronatijd: BiebKraam Woerden, Drempelverlagende filmpjes Waterland, Taalwandelingen Ommen, Olst-Wijhe, en Kletsmaatjes Breda. Initiatieven die ook prima passen in het reguliere aanbod!

BiebKraam Woerden

Taalspecialist Els van Steenbeek stond 4 woensdagochtenden in de BiebKraam op de markt in Woerden. Dat leverde mooie gesprekjes op om te laten zien wat het Taalhuis doet om mensen te helpen bij taal-, reken- en digitale vragen.

"Het decor: de bibliotheek was dicht vanwege corona. Men kon alleen op reservering boeken ophalen en inleveren via de brievenbus. Op een woensdagochtend belde een mevrouw die hulp wilde voor haar Venezolaanse schoondochter.

Ze zaten op het plein bij de bibliotheek, dus ik liep naar de 2 vrouwen toe. Terwijl zij op het bankje zaten en ik op mijn hurken de intake deed, maakte een collega een foto. En zo ontstond het idee: op woensdag is er markt en die loopt tot aan de bibliotheek. Een kraam voor onze ingang was snel gehoord!"

Kraamvisite

"Normaal is de bibliotheek open om 10 uur, toen vanaf 12 uur. Daarom stonden we van 10 tot 12 in de BiebKraam, op woensdagochtend als ik normaal gesproken spreekuur draai. Hier komen vooral

anderstaligen die Nederlands willen leren. Verder mensen met vragen over digitale dingen en die willen oefenen met rekenen. In de kraam hadden we daarom boekjes van Succes! en Spreektaal. En materiaal van taalaanbieders in Woerden. Verder een Taalhuis-flyer en banners van bibliotheek en Taalhuis. Zo kregen we gesprekje met mensen die voor de dichte deur stonden, soms ouders met baby's. Was de baby nog geen lid, dan gaven we een BoekStart-koffertje mee. De krant schreef: 'bij de bibliotheek op kraamvisite'."

Andere schwung

"De marktervaring is heel leuk. Een marktkoopman leende ons elke week een plant voor in de kraam. Ook hem vertelde ik over wat we doen rond basisvaardigheden. En er waren ontmoetingen met mensen die vanwege de situatie moesten omfietsen. Als je buiten staat, is het makkelijker om joyeus te zijn. Je babbelt, je hebt een sociale functie, je kunt iets laten zien of meegeven... heel leuk die flow. Het geeft een andere schwung en een wat ander beeld. Het straalt gezelligheid uit."

Eye-opener

"Mensen vinden het leuk vinden om een babbeltje te maken. Je kunt doorgaan op een gesprekje. Zo merkten we dat mensen van 60+ vaak alleen bellen met hun telefoon. Foto's opsturen vinden ze lastig. Als je dan vertelt dat de bibliotheek kan helpen, vinden ze dat prettig. Iets leren van iemand die geduld heeft! Mensen weten vaak niet wat de bibliotheek allemaal biedt. Dat is een eye-opener voor hen. Bij elkaar hebben we 60 à 80 mensen gesproken. En ik denk dat er zeker wat in de week gelegd is bij mensen. Dat kan nog gaan lopen. In augustus gaan we door, tot en met de Week van Lezen en Schrijven en 7 september sluiten we de BiebKraam (voorlopig?) af."

Meer informatie

[Els van Steenbeek](#)

Filmpjes die de drempel verlagen

Het Taalhuis in Bibliotheek Waterland ging voorzichtig weer open, maar veel mensen durfden nog niet naar binnen. In filmpjes liet het team zien hoe de coronamaatregelen in de bibliotheek er uitzagen. Dit sloeg zo aan, dat de bibliotheek nu breder met filmpjes gaat werken. Coördinator Danielle Schrumpf: "Mensen weten zo precies wat ze kunnen verwachten!"

"Onze nieuwe directeur Norbert van Halderen gaf het Taalhuis de ruimte, toen de bibliotheek weer iets open kon. We startten taalactiviteiten van 9 tot 12, terwijl de bibliotheek verder gesloten is. Natuurlijk hadden we te maken met coronaregels. Veel mensen waren angstig om te komen. Ook vrijwilligers hadden vragen: weten mensen dan hoe het gaat? Dat ze niet mogen eten en drinken? En dat ze 1,5 meter afstand moeten houden, en de wc's niet mogen gebruiken? Dus we moesten duidelijk maken hoe wij zorgen voor de veiligheid, en zó dat iedereen het begrijpt."

Over de streep trekken

"Daarom hebben we filmpjes gemaakt. Elk filmpje laat een vestiging van buiten zien, wat er gebeurt als je binnenkomt, hoe je je handen kunt schoonmaken en de plek waar je gaat zitten. Alle genummerde tafels worden getoond. Ook komt de collega van de vestiging in beeld, zodat je weet wie je kunt verwachten. Collega Saskia den Hartog maakte steeds korte nieuwsberichten die we via Whatsapp verstuurden aan de vaste deelnemers en aan nieuwe aanmelders, mét de filmpjes erin. Dat heeft veel mensen over de streep getrokken!

Uit de reacties bleek alleen al dat mensen het leuk vonden om ons in beeld te zien. Ze hadden ons al zo lang niet gezien. En dan de mensen die eerst angstig waren en nu wel durfden te komen. Ze zagen hoe we de afstand bewaren, dat er een speciaal rooster is, dat mensen niet tegelijk in en uit gaan. Soms gaven we mee: 'Overleg het thuis nog even', en dan kwam er vaak alsnog groen licht."

Weten wat je kunt verwachten

"Omdat dit zo goed werkt, willen we dit standaard gaan inzetten. We nemen nieuwe filmpjes op, voor als we terug kunnen naar ons oude rooster. In de toekomst willen we bijvoorbeeld filmpjes inzetten als de gemeente of het UWV iemand bij ons aanmeldt. We sturen dan diegene een filmpje toe. Het toont de voorkant van het pand. En het laat zien waar in de bibliotheek het Taalhuis zit, hoe het gaat met aanmelden, wie hen ontvangt. Dus wat ze precies kunnen verwachten als ze de eerste keer komen."

Niet te ingewikkeld over denken

"De filmpjes hebben we zelf opgenomen, met een mobieltje. We hadden er ook lol bij. Het mag ook best een beetje losjes overkomen. Hieronder zie je een voorbeeld uit de eerste serie. We wilden het kort

houden, dus er zijn stukjes uit geknipt. Je moet er niet te ingewikkeld over denken, gewoon een beetje naturel doen.

Inmiddels heeft een aantal collega's een training gekregen van een professional. Vooral omdat we het breder willen inzetten dan alleen tijdens de coronaperiode. Een vraag is nog of we een van de taalleerders door de bieb laten lopen of dat we dat weer zelf doen. Als het een collega is, dan zie je meteen wie je gaat ontmoeten. Zie je een taalleerder, dan weet je dat je niet de enige bent die voor het eerst komt. Misschien een combinatie... een taalleerder die de collega ontmoet. Dat moeten we nog bekijken. Dat geldt ook voor nieuwe toepassingen binnen andere teams van de bibliotheek. Er kan natuurlijk veel meer mee!"

Meer informatie

Bekijk [een van de filmpjes](#)

[Danielle Schrumpf](#)

Taalwandelingen Olst-Wijhe: "dubbel kilometers maken!"

Taalpunt Olst-Wijhe en Ommen organiseren taalwandelingen. Wandelen door de natuur, en intussen beter Nederlands leren spreken. Taalleerders en -coaches oefenen zo buiten de bibliotheek. Taalpunt-coördinator Diane Ruiter vertelt.

"Vanuit het Taalpunt bespraken we met het bibliotheekteam wat wel en niet kon vanwege de coronamaatregelen. We kwamen op het idee om met mensen die de taal willen leren, te wandelen om het praten te oefenen. Dat zijn meest nieuwkomers. Je kunt geen boekjes gebruiken, maar wel mooi kilometers maken, letterlijk!"

Zelfgebakken cake

"Wekelijks verzamelen we om 19.00 uur en wandelen naar de IJssel, door een bos of park, steeds een andere route. De groep loopt in tweetallen en gaat ook ergens zitten om iets te drinken. Meestal zijn we tegen half negen terug.

Het gesprek gaat over dagelijkse dingen. Vrijwilligers vragen naar de situatie van deelnemers, of ze werk zoeken, enzovoort. Iemand vertelde dat hij in Israël als vrijwilliger bij een supermarkt werkte.

Daarop kreeg hij de vraag of hij dat hier ook zou willen. Zo kijken we verder dan alleen taal.

De deelnemers worden er blij van. Soms kunnen ze dat niet in woorden uitdrukken, maar doen dat door zelfgebakken cake mee te nemen. Ze zijn heel trouw, het is een vaste groep en ze doen graag dingen samen. Zo willen ze nu een barbecue organiseren."

Nieuwe mensen

"Aan de taalwandelingen gaven we ruchtbaarheid met filmpjes op onze Facebook-pagina en via mail aan partners en deelnemers. Partners zijn bijvoorbeeld de welzijnsorganisatie en Vluchtelingenwerk. Verder werven we deelnemers via de gemeenten en de arbeidsmarktregio. Het aantal deelnemers verschilt per gemeente. Het breidt sneller uit als mensen elkaar al kennen. Bijvoorbeeld: een leidster van een interculturele vrouwengroep ging met een paar mensen meelopen, van wie enkele nu blijven komen. Ook mooi: een Nederlandse mevrouw sprak bij toeval een jonge Poolse man die de taal wilde oefenen. Zij heeft die jongen bij ons 'ondergebracht'. Deze jongeman bezoekt nu ook het Taalcafé en komt zelfs met een leuk nieuw spel."

Laagdrempelig

"Het is anders dan het reguliere aanbod van ons Taalpunt in de bibliotheek. Dat is meestal een-op-een. Vóór de coronamaatregelen hadden we groepslessen, maar deze activiteiten starten pas weer in september. Het sociale aspect is minder nadrukkelijk. Bij de wandelingen loop je ook een-op-een, maar wissel je van partner en loop je bijvoorbeeld terug met iemand anders. Door naar buiten te gaan, maak je het Taalpunt zichtbaar."

Het Taalpunt werkt samen met de digitale cursussen in de bibliotheek. Diane vertelt daar de deelnemers wat ze doet: "Dan sluit wel eens iemand aan bij het Taalpunt. Soms willen vrijwilligers van het Taalpunt helpen bij de digicursussen en omgekeerd. Ook belangrijk: de taalwandelingen zijn heel laagdrempelig. Mensen voelen zich ergens bij horen. Dit haalt mensen echt uit een isolement."

Meer informatie

Taalwandelingen op [website Bibliotheek Salland](#)

Filmpjes [Nederlands](#), [Tigrinya](#) en [Arabisch](#), door Jetze Dam, Bibliotheek Salland

[Diane Ruiter](#) (foto door Diane Ruiter)

Kletsmaatjes: sociaal contact en Nederlands oefenen

Het Taalspreekuur Breda Nieuwe Veste omarmde Kletsmaatjes (figuurlijk dan) om anderstaligen te helpen met taal. Sophie van Mackelenbergh vertelt over de ervaringen met dit project van Het Begint met Taal.

"Bij Kletsmaatjes spreken een anderstalige en een Nederlander minimaal wekelijks samen af. Dat kan via Whatsapp, Skype, Zoom, gewoon bellen, kortom elke vorm, als het maar niet fysiek is.

Het project is vooral bedoeld om sociaal contact te onderhouden en Nederlands te oefenen. De Kletsmaatjes zijn geen docenten, maar praten wel over specifieke dingen als een bezoek aan de huisarts of boodschappen doen."

Taal oefenen op afstand

"Vanaf half maart moesten wij vanwege corona de spreekuren staken. Eind april zijn we begonnen met een taalspreekuur op afstand. Mensen die wilden oefenen met taal, verwezen we door naar online lessen en oefeningen. Maar er bleek ook vraag naar taalmaatjes. Nu hebben wij er bewust voor gekozen om zelf geen taalmaatjes te bieden, omdat er al een goed initiatief is in Breda. Maar ook deze organisatie zat met coronabeperkingen. Daarom zochten we een andere vorm.

Toen kwam ons Kletsmaatjes ter ore. Dat is een perfecte oplossing: we hoeven het niet zelf te organiseren, en groot voordeel is de begeleiding van vrijwilligers door Het Begint met Taal.

Wij verwijzen mensen naar de website [Kletsmaatjes](#) en helpen met aanmelden. Het Begint met Taal koppelt vervolgens Kletsmaatjes aan deelnemers. Ook hebben we mensen op Kletsmaatjes geattendeerd die als vrijwilliger iets wilden doen." Waar mogelijk en gewenst koppelt Het Begint met Taal mensen in dezelfde woonplaats aan elkaar. Soms zijn andere factoren belangrijker, bijvoorbeeld leeftijd, interesses of hobby's.

Vraag naar Kletsmaatjes

"Na een paar weken vraag ik de deelnemers die we hebben doorverwezen via Whatsapp of ze al gestart zijn met een Kletsmaatje. Als dat zo is, dan laat ik het daarbij. De reacties die ik terugkrijg, zijn positief. Mensen vinden het echt fijn om zo toch te kunnen praten met een maatje.

In mei en juni hebben we 12 mensen doorverwezen. Sinds juli zijn de organisaties in Breda weer aan het opstarten. Nu verwijzen we dus de mensen weer lokaal door. Toch is er ook nu nog meer vraag naar Kletsmaatjes dan aanbod van vrijwilligers. Veel deelnemers staan dus op de wachtlijst."

Voortbestaan

"Normaal spreken mensen elkaar fysiek. Ze wandelen door de stad, over de markt. Het was jammer dat dat niet kon. Toch zit er ook een voordeel aan: ook als Kletsmaatje en deelnemer niet in dezelfde stad wonen, zijn vraag en aanbod makkelijk te matchen. Daarnaast is het wat toegankelijker en hoef je niet de deur uit, wat soms prettiger is.

Ik zou het zonde vinden als het Kletsmaatjes-project stopt. Voor mensen die werken en die 's avonds een uurtje beschikbaar hebben, is dit goed te doen. Het zou mooi zijn als het kan voortbestaan.

Ons fysieke aanbod is voor de doelgroep fijn, bijvoorbeeld om Breda beter te leren kennen. Maar als iemand specifiek vraagt om online oefenen, dan zal ik er zeker naar blijven doorverwijzen.

Kletsmaatjes is echt een mooie aanvulling op het bestaande aanbod en we bereiken er dus zelfs een nieuwe groep mee. We zijn ook in overleg met andere organisaties in de stad hoe we dit kunnen blijven aanbieden."

Meer informatie

Over [Kletsmaatjes op website Het Begint met Taal](#)

Nieuwbericht over de [belangrijkste bevindingen van Kletsmaatjes](#)

[Taalspreekuur Breda Nieuwe Veste](#)

Interviews door Karin Ottenhoff

juli 2020